

Hafıza-i Saltanat

(Saray hayatına ilişkin bir tiyatro oyunu)

Amaç: Öğrencilerde Osmanlı yönetim ve toplum yapısına ilişkin genel bir bakış açısı oluşturmak

- Padişahın yaşam tarzından bir kesit sunmak,
- Saray hayatında kadınların durumuna ilişkin örnekler sunmak,
- II. Selim dönemi siyasi olaylarını öğrencilere fark ettirmek
- Osmanlı Devletinde karar alma süreçlerine ilişkin örnekler sunmak...

İlişkili Kazanım: 10. Sınıf 5.6.7. Üniteler. (Oyunun tamamının 10. Sınıfta 5-6 ve 7. Üniteler işlenme - den önce, ya da 10. Sınıf II. Yarıyılın sonunda konuların bitimini müteakip izlettirmek uygun olacaktır.)

- 10.5.4. 1520-1595 yılları arasındaki süreçte meydana gelen başlıca siyasi gelişmeleri tarih şeridi ve haritalar üzerinde gösterir.
- 10.5.7. Osmanlı Devleti'nin takip ettiği kara ve deniz politikalarını analiz eder.
- 10.6.1. Topkapı Sarayı'nın devlet idaresinin yanı sıra devlet adamı yetiştirilmesinde ve şehir kültürünün gelişmesindeki rollerini analiz eder.
- 10.6.2. Osmanlı Devleti'nde merkezi otoriteyi güçlendirmeye yönelik düzenlemeleri analiz eder.
- 10.7.1. Osmanlı Devleti'nde millet sisteminin yapısını analiz eder.

Süre: 110 dakika

Oyunu izlemeden önce (5 dk)

Öğrencilerinize Hafıza-i Saltanat adlı bir tiyatro oyunu izleyeceklerini, bu tiyatro oyununun II. Selim Dönemi olaylarını ve saray hayatını ele alan bir oyun olduğunu belirtiniz.

Öğrencilere **Çalışma Kağıdı 1**'i dağıtınız. Öğrencilerin oyunun başında **Çalışma Kağıdı 1**'de yer alan tablo ve soruları gözden geçirmelerini sağlayınız.

Öğrencilerin oyunu izlerken tespit ettikleri karakterleri tablodaki birinci sütuna ve karakterlere ilişkin fiziksel özellikleri tablonun ikinci sütununa yazacaklarını ifade ediniz. Ayrıca, öğrencilerin **Çalışma Kağıdı 1**'de yer alan soruların cevaplarını bulmaya çalışmalarını ve tespit ettikleri cevapları soruların karışışına yazmalarını isteyiniz.

(Tabloda yer alan karakterlere ilişkin bilgiler ve sorular öğrencilerin oyuna odaklanmalarına yardımcı olacaktır. Öğretmenler vurgulamak istedikleri olaylara ilişkin başka sorular oluşturup oyunun izlenmesinden önce öğrencilere bu soruları verebilir; oyun izlendikten sonra da istedikleri etkinlikleri yapabilirler)

Öğrencilere tiyatro oyununu izletiniz (90 dk)

Oyunu izlerken öğrencilerin çalışma yaprağı 1'deki tabloyu doldurmalarını ve soruları cevaplandırmalarını sağlayınız.

Oyunu izledikten sonra (15 dk)

Öğrencileri 2-3'erli küçük gruplara bölünüz. Oluşturulan gruplara **Çalışma Kağıdı 2**'yi dağıtınız. Öğrencilerin **Çalışma Kağıdı 2**'de yer alan tabloyu doldurmalarını ve soruları grup halinde cevaplandırmalarını isteyiniz.

Çalışma Kâğıdı 1:

Hafıza-i Saltanat tiyatro oyununda yer alan karakterler ve özellikleri (Oyunu seyrederken oyunda tespit ettiğiniz karakterleri ve fiziksel özelliklerini aşağıdaki tabloya yazınız)

Rolün adı	Fiziksel özellikler
II. Selim	Keçi sakallı, kaftanı ve kavuğu büyük, biraz kilolu, orta boylu....
Seyyîd	Uzun sakallı, saçın üst kısmı traşlı, arka kısım uzun ve bağlı, uzun boylu...
Sokullu Mehmed Paşa	
...	

Sorular	Cevaplar
<p>1- Bahrı Ahmer ile Bahrı Sefid Arasına yapılacak kanalın gerekçesi olarak neler söylenmektedir?</p> <p>2- Mihrimâh Sultan'ın nefret ettiği kişi kim olabilir?</p> <p>3- Mimar Sinan'a ilişkin suçlama nedir?</p> <p>4- Lala Mustafa Paşa'ya ilişkin neler söylenmektedir? Sonu ne olmuştur? Neden?</p> <p>5- Cariye Kâle öldürülmüş müdür? Neden?</p> <p>6- Seyyîd nerede saklanmıştır?</p>	

Çalışma Kâğıdı 2

Aşağıdaki tabloda yer alan rollere ilişkin karakter özelliklerini (birinci satırda verilen örneğe benzer şekilde) yazınız. Grup arkadaşlarınızla tartışarak her rolün tarihsel karşılığını bildiğiniz kadarı ile yazmaya çalışınız. Bilmediklerinizi boş bırakınız.

Rolün adı	Karakter özellikleri	Karakterin tarihteki yeri
Seyyîd	Heterodox derviş, neyzen, gizemli, felsefi cümleler kuruyor, sanatçı ruhlu, aşık...	Kurgusal
II. Selim	Özgüveni olan, eğlence ve şiir seven...	Osmanlı Devletinin 11.padişahu
Sokullu Mehmed Paşa		
Mihrimah Sultan		
Kâle Hatun		
Bâki		
Celâl		
Meczip		
Endülüs elçisi		
Kıbrıs Elçisi		
Madam		
Lala Mustafa Paşa	Sokullu'nun emirlerini yerine getirmemek ve...	Osmanlı Devlet görevlilerinden, Vezir

Sorular

- 1- Tiyatro oyununda bir oyuncu olsaydınız hangi rolü oynamak isterdiniz? Neden?
- 2- Tiyatroda bahsi geçen (II. Selim dönemi) başlıca siyasi ve askeri olaylar nelerdir?
- 3- Tiyatro Osmanlı saray hayatı hakkında bize neler anlatmaktadır?